

Briselē, 2025. gada 16. decembrī
(OR. en)

16923/25

DEVGEN 240
FIN 1566
ACP 138
RELEX 1702

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Savstarpēji izdevīgu partnerību veicināšana ar labāka finansējuma, dzimumu līdztiesības, globālās veselības un tirdzniecības palīdzību – Padomes secinājumi (2025. gada 15. decembris)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi “Savstarpēji izdevīgu partnerību veicināšana ar labāka finansējuma, dzimumu līdztiesības, globālās veselības un tirdzniecības palīdzību”, ko Padome apstiprināja 4145. sanāsmē 2025. gada 15. decembrī.

Padomes secinājumi “Savstarpēji izdevīgu partnerību veicināšana ar labāka finansējuma, dzimumu līdztiesības, globālās veselības un tirdzniecības palīdzību”

(Neskarot sarunas par nākamo daudzgadu finanšu shēmu)

Starptautisko partnerību finansēšana

1. Padome atzīst, ka investīcijas starptautiskajās partnerībās rada spēcīgāku, drošāku, noturīgāku un globāli savienotāku Eiropu un ka starptautisko partnerību finansēšana joprojām ir ES globālās programmas un ārpolitikas mērķu stūrakmens. ES starptautiskās partnerības atbalsta ilgtspējīgu ekonomisko, sociālo un vides attīstību partnervalstīs ar galveno mērķi izskaust nabadzību, palīdz saglabāt noteikumus balstītu globālo kārtību un palīdz veicināt Eiropas intereses saskaņā ar tās Stratēģisko programmu 2024.–2029. gadam plaukstošai un konkurētspējīgai Eiropai. Padome uzsver, ka ES ir apņēmusies arī turpmāk būt uzticama, uz vērtībām balstīta un stabila partnere ilgtspējīgas attīstības panākšanā un savstarpēji izdevīgu partnerību veidošanā.
2. Padome atgādina par ES un tās dalībvalstu apņemšanos īstenot Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un tās 17 IAM, Parīzes nolīguma mērķus, Kuņminas-Monreālas globālā biodaudzveidības satvara mērķus un mērķrādītājus un Nākotnes paktu.
3. ES turpinās sadarboties ar partnervalstīm, lai īstermiņā un ilgtermiņā rastu attiecīgus risinājumus, izmantojot attīstības sadarbību, tostarp ES stratēģiju “*Global Gateway*” un tās 360 grādu pieeju. Lai veidotu savstarpēji izdevīgas partnerības, ir vajadzīga plaša un jēgpilna sadarbība, izmantojot attīstības sadarbību, tirdzniecību un investīcijas, kā arī politisko un drošības dialogu un atzīstot, ka partnervalstis ir primāri atbildīgas par savu valsts attīstību. Saskaņā ar humānās palīdzības, attīstības un miera saikni ir jānodrošina arī papildināmība ar humāno palīdzību. Saskaņā ar ES un starptautiskajām tiesībām būtu jāizstrādā ilgtspējīgas pieejas, lai panāktu lielāku saskaņotību starp attīstības un migrācijas politiku, tostarp, ilgtspējīgā veidā novēršot neatbilstīgas migrācijas pamatcēloņus.
4. Virzoties uz priekšu un ņemot vērā 2025. gada jūnijā un jūlijā Seviljā notikušās
4. Starptautiskās konferences par attīstības finansēšanu rezultātus, Padome atkārtoti uzsver,

cik svarīgi ir finansēt ilgtspējīgu attīstību un efektīvi izmantot visus pieejamos finansējuma avotus – publiskos un privātos, vietējos un starptautiskos –, lai novērstu finansējuma trūkumu. Padome pasvīturo, cik svarīgi ir strādāt pie koordinētiem publiskiem un privātiem centieniem un inovatīviem finansēšanas mehānismiem, atzīstot oficiālās attīstības palīdzības (OAP) katalītisko lomu papildu resursu mobilizēšanā, ko panāk ar iekšzemes resursu mobilizāciju, apvienoto finansējumu un ilgtspējīgām privātajām investīcijām. Padome uzsver, ka ir svarīgi atbalstīt partnervalstis tādas fiskālās telpas izveidē, kas vajadzīga, lai paātrinātu investīcijas, kuras uzlabo cilvēku dzīvi un rada pienācīgas darbvietas, vienlaikus nodrošinot parāda ilgtspēju, veicinot pievilcīgus investīciju nosacījumus, mobilizējot privāto sektoru, kā arī apkarojot korupciju un nelikumīgas finanšu plūsmas.

5. Padome aicina efektīvi īstenot starptautiskās finanšu arhitektūras, tostarp daudzpusējo attīstības banku, reformu, lai mobilizētu lielāku finansējumu IAM sasniegšanai, izmantojot daudzpusēju sistēmu, kas ir mazāk sadrumstalota un ir efektīvāka, ietekmīgāka un noturīgāka pret pašreizējiem un turpmākiem izaicinājumiem un krīzēm.
6. Padome uzsver, ka ES ārējam finansējumam ir jāatbilst paredzētajam mērķim un jāatbalsta ES globālā loma mainīgā globālajā vidē, ko raksturo nenoteiktība, stratēģiska un ekonomiska konkurence, nestabilitāte, pieaugošs konfliktu līmenis un pastāvīgas krīzes. Tam ir jāļauj ES stiprināt savu ģeopolitisko un ģeoeconomisko ietekmi, īstenot atjaunotu pieeju starptautiskajai sadarbībai, risināt globālos izaicinājumus un sniegt ieguldījumu globālu sabiedrisko labumu nodrošināšanā, veicinot uz vērtībām balstītas un savstarpēji izdevīgas partnerības. Turklāt ES arī turpmāk būtu jāuzņemas būtiska loma notiekošajā “ANO 80” reformu procesā un jāaizsargā noteikumos balstīta starptautiskā kārtība, kuras centrā ir ANO. Tai arī jānodrošina, ka ES savu piedāvājumu pielāgo partnervalstu, tostarp vismazāk attīstīto valstu, mazo salu jaunattīstības valstu un nestabilu valstu, vajadzībām un strādā integrētākā veidā ar Eiropas komandas pieejas starpniecību, uzsverot ES delegāciju nozīmi un lomu un katras dalībvalsts spēju sniegt jēgpilnu ieguldījumu kopīgajā Eiropas piedāvājumā partnervalstīm.

ES Globālās veselības stratēģijas īstenošana

7. Padome atzinīgi vērtē pirmo ziņojumu par ES Globālās veselības stratēģijas īstenošanu un atkārtoti apstiprina ES un tās dalībvalstu vadošo lomu globālās veselības veicināšanā kopā ar partneriem, pamatojoties uz solidaritāti, cilvēctību, taisnīgumu, dzimumu līdztiesību un visu personu cilvēktiesību ievērošanu. Tajā atzīts, ka slimības sniedzas pāri robežām, un tām var būt starpnozaru ietekme. Tāpēc Eiropas veselības drošībai, labklājībai un sociālekonomiskajai stabilitātei izšķiroši svarīgi ir tas, lai visā pasaulē būtu piekļuve visam veselības aprūpes pamatpakalpojumu klāstam un uzticamai ar veselības jautājumiem saistītai informācijai. Šai iesaistei būtu jābalstās arī uz pieeju “Viena veselība”, atzīstot saikni starp cilvēku, dzīvnieku un vidisko veselību, kā arī atzīstot klimata pārmaiņu pieaugošo ietekmi uz globālo veselību.
8. Padome apstiprina ES Globālās veselības stratēģijas un trīs tās galveno prioritāšu stratēģisko nozīmi, kurās galvenā uzmanība ir pievērsta veselībai un labbūtībai, veselības sistēmu stiprināšanai un visaptverošai veselības aprūpei un veselības apdraudējumu apkarošanai, kā arī apstiprina, ka stratēģiski svarīgi ir nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi kvalitatīviem veselības aprūpes pakalpojumiem, tostarp seksuālajai un reproduktīvajai veselībai un ar to saistītajām tiesībām, kā paredzēts jaunajā Eiropas Konsensā par attīstību. Padome atzinīgi vērtē notiekošo darbu pie tā, lai izveidotu visaptverošu satvaru saistībā ar turpmākiem pasākumiem, rezultātiem un ietekmi.
9. ES un tās dalībvalstis sniedz būtiskus ieguldījumus globālās veselības uzlabošanā, īstenojot darbības un izmantojot partnerības dažādās nozarēs un visos līmeņos. Tas ietver to, ka tiek veicināta vispārēja piekļuve vakcīnām un zālēm, kā arī piekļuve veselības aprūpes tehnoloģijām, ievērojot starptautiskos noteikumus. Tas ietver arī pārnēsājamu un nepārnēsājamu slimību apkarošanu, jo īpaši, pieejamo iespēju robežās īstenojot būtisku sadarbību ar Pasaules Veselības organizāciju (PVO) un citām ANO struktūrām, tostarp *UNFPA*, *UNAIDS* un *UNICEF*, kā arī ar tādām nozīmīgākajām globālās veselības iniciatīvām un mehānismiem kā, piemēram, *Gavi* – Vakcīnu alianse, Pasaules fonds AIDS, tuberkulozes un malārijas apkarošanai, Iniciatīva poliomiēlīta likvidēšanai pasaules līmenī (*GPEI*), *Unitaid*, Starptautiskais vaceīnu institūts (*IVI*) un Pandēmijas fonds. Tas uzsver nepieciešamību nodrošināt turpmāku ilgtspējīgu finansējumu saskaņā ar attiecīgajiem pielāgošanas un prioritāšu noteikšanas procesiem, kā arī nepieciešamību uzlabot pārskatatbildību un pārredzamību, panākt labāku sagatavotību un izmantot digitālos veselības risinājumus, lai tādējādi stiprinātu globālās veselības sistēmas.

10. Padome aicina ES un tās dalībvalstis turpināt īstenot ES Globālās veselības stratēģiju un nodrošināt, ka tā arī turpmāk saglabā savu nozīmību mainīgajā globālās veselības vidē un globālās veselības drošības kontekstā. Tas ietver kolektīvās ietekmes stiprināšanu kā globālam un reģionālam rīcībspēkam, tostarp, izmantojot stratēģiju “*Global Gateway*” un Eiropas komandas iniciatīvas, konstruktīvi sniedzot ieguldījumu globālās veselības arhitektūras reformu programmās, tostarp Lusakas programmā un PVO prioritāšu pārskatīšanas procesā, kā arī uzsverot ciešu sadarbību starp visiem rīcībspēkiem, lai tādējādi palielinātu efektivitāti un veicinātu sinerģijas. Padome joprojām ir nobažījiesies par būtisko negatīvo ietekmi uz globālo veselības drošību un veselības rezultātiem saistībā ar dažām pasaulē marginalizētākajām kopienām, jo ir krasi samazināts globālās veselības finansējums. Šajā sakarā Padome uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt, ka ES pielāgojas jaunajai videi, tostarp, vajadzības gadījumā pārskatot prioritātes un pārorientējoties, vienlaikus cenšoties saglabāt pasākumus nolūkā nodrošināt vienlīdzību veselības aprūpes jomā tiem, kuri ir visvairāk atstāti novārtā. Padome atkārtoti apstiprina ES stingro apņemšanos sadarboties ar visām ieinteresētajām personām, tostarp PVO, kas ir globālās veselības arhitektūras centrā, lai virzītu uz priekšu ES Globālās veselības stratēģiju un kopīgi panāktu turpmāku progresu.

Dzimumu līdztiesības rīcības plāna III izvērtējums

11. Padome pieņem zināšanai ES Dzimumu līdztiesības rīcības plāna (*GAP*) III neatkarīgā izvērtējuma rezultātus. Izvērtējums apstiprina Komisijas un Eiropas Savienības Augstā pārstāvja pieņemtā un prezidentvalsts secinājumos atzinīgi novērtētā *GAP III* stratēģisko nozīmi un tā lomu, kas paredz arī turpmāk ievērojami palielināt dzimumu līdztiesības stratēģisko nozīmi ES ārējā darbībā. Tā kā dzimumu līdztiesība un sieviešu un meiteņu tiesības, tostarp viņu seksuālā un reproduktīvā veselība un ar to saistītās tiesības (*SRHR*), visā pasaulē saskaras ar vēl nepieredzētu pretestības līmeni, Padome atkārtoti apstiprina savu apņemšanos visā pasaulē veicināt dzimumu līdztiesību, pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm un *SRHR*, to darot saskaņā ar jauno Eiropas Konsensu par attīstību un sadarbībā ar partnervalstu valdībām, pilsonisko sabiedrību un privāto sektoru.

12. ES joprojām ir apņēmības pilna veicināt, aizsargāt un īstenot visas cilvēktiesības un pilnībā un efektīvi īstenot Pekinas Rīcības platformu un Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību (*ICPD*) rīcības programmu un to pārskatīšanas konferenču iznākumus, un šādā kontekstā tā joprojām ir apņēmības pilna veicināt seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītās tiesības (*SRHR*). Paturot prātā minēto, ES vēlreiz apstiprina apņemšanos veicināt, aizsargāt un īstenot ikvienas personas tiesības bez diskriminācijas, piespiešanas un vardarbības pilnībā kontrolēt jautājumus saistībā ar savu seksualitāti un seksuālo un reproduktīvo veselību un brīvi un atbildīgi lemt par tiem. ES arī uzsver, ka ir nepieciešama vispārēja piekļuve kvalitatīvai un cenas ziņā pieejamai visaptverošai informācijai par seksuālo un reproduktīvo veselību, izglītībai, tostarp visaptverošai izglītībai par seksualitāti, un veselības aprūpes pakalpojumiem.
13. Padome atzinīgi vērtē to, ka [Komisija un Eiropas Savienības Augstā pārstāve] gatavo ceturto Dzimumu līdztiesības rīcības plānu (*GAP IV*). *GAP IV* būtu jāapliecina pastāvīga apņemšanās un vadība, nosakot konkrētus mērķrādītājus. Ar *GAP IV* būtu jāturpina veicināt dzimumu līdztiesību un *SRHR* saskaņā ar jauno Eiropas Konsensu par attīstību, kā arī visu sieviešu, meiteņu un LGBTI personu tiesības, izmantojot pārveidojošas pieejas, ar kurām novērš dzimumu nevienlīdzības un multiplās un interseksionālās diskriminācijas veidu pamatcēloņus, kā arī piemērojot cilvēktiesībās balstītu pieeju. *GAP IV* būtu jāpalīdz radīt drošu vidi cilvēktiesību aizstāvēm sievietēm un LGBTI personām. Ar *GAP IV* būtu arī jāturpina cīnīties pret dzimumu stereotipiem, dzimumu nevienlīdzības pamatcēloņiem un sieviešu un meiteņu diskrimināciju, īpašu uzmanību pievēršot visnelabvēlīgākajā situācijā esošajām personām, tostarp personām ar invaliditāti. *GAP IV* būtu jāatgādina ES apņemšanās atbalstīt sieviešu un jauniešu vienlīdzīgu, pilnīgu, efektīvu un jēgpilnu līdzdalību un līderību visā viņu daudzveidībā un visās sabiedriskās un politiskās dzīves jomās un līmeņos saskaņā ar ES Rīcības plānu cilvēktiesību un demokrātijas jomā 2020.–2027. gadam, visu sieviešu un meiteņu ekonomisko un sociālo tiesību stiprināšanu, programmas sieviešu, miera un drošības jomā īstenošanu un visu veidu seksuālas un ar dzimumu saistītas vardarbības izskaušanu. Visas šīs apņemšanās arī turpmāk būtu jāatspoguļo ES ārējās darbības finansēšanas instrumentos.

Gada ziņojums par ES attīstības palīdzības mērķiem

14. Padome atzinīgi vērtē Komisijas ikgadējo analīzi par ES attīstības palīdzības mērķiem un vēlas ziņot Eiropadomei par šādiem jautājumiem:
- a) ES un tās dalībvalstis 2024. gadā nodrošināja 42 % no globālās oficiālās attīstības palīdzības (OAP) ¹ un tādējādi – kā lielākā OAP sniedzēja pasaulē – turpināja nostiprināt savu vadošo lomu attiecībā uz globālo ilgtspējīgas attīstības programmu;
 - b) ES kolektīvais OAP apjoms ² bija 0,50 % no ES nacionālā kopienākuma (NKI) 2024. gadā, kas atbilst 88,7 miljardiem EUR. Tas ir samazinājums salīdzinājumā ar tās daļu 0,56 % apmērā no ES NKI 2023. gadā (95,5 miljardi EUR);
 - c) ES kolektīvā OAP vismazāk attīstītajām valstīm (VAV) ³ bija 0,12 % no ES NKI 2023. gadā, kas atbilst 20,0 miljardiem EUR. Tas ir pieaugums salīdzinājumā ar tās daļu 0,10 % apmērā no ES NKI 2022. gadā (15,3 miljardi EUR).
15. Padome turpina mudināt visas dalībvalstis virzīties uz savu individuālo mērķu sasniegšanu, kā arī uz ES kolektīvo apņemšanos līdz 2030. gadam nodrošināt 0,7 % no NKI kā OAP ⁴ un 0,20 % kā OAP vismazāk attīstītajām valstīm. Padome arī mudina dalībvalstis nodrošināt, ka pienācīga to OAP daļa, piemēram, 10 %, tiek atvēlēta humanitārajai rīcībai, pamatojoties uz esošajām humanitārajām vajadzībām.

¹ Pamatojoties uz ESAO–DAC sniegto provizorisko informāciju par 2024. gada OAP datiem. Saskaņā ar šeit izmantoto definīciju globālā OAP ietver ES kolektīvo un visu pārējo DAC un ar DAC nesaistīto līdzekļu devēju valstu, kuras ziņo ESAO, sniegto OAP.

² Pamatojoties uz ESAO–DAC sniegto provizorisko informāciju par 2024. gada OAP datiem. ES kolektīvo OAP mēra, pamatojoties uz dotācijas ekvivalentu, un tā ir summa, ko veido OAP no ES dalībvalstīm un tā daļa no ES iestāžu sniegtās OAP, kuru neieskaita dalībvalstīm vai ārpus ES esošiem līdzekļu devējiem, piemēram, Apvienotajai Karalistei.

³ Pamatojoties uz ESAO–DAC sniegtajiem 2023. gada OAP datiem. ES kolektīvā OAP vismazāk attīstītajām valstīm ietver ES dalībvalstu divpusējo neto OAP vismazāk attīstītajām valstīm, ieskaitīto daudzpusējo OAP vismazāk attīstītajām valstīm un reģionālo neto OAP, par kuru zināms, ka tā sniedz labumu vismazāk attīstītajām valstīm, kā arī ES iestāžu reģionālo neto OAP, par kuru zināms, ka tā sniedz labumu vismazāk attīstītajām valstīm (neiekļaujot Apvienotās Karalistes daļu).

⁴ Dalībvalstis, kas ES pievienojās pēc 2002. gada, apņēmas palielināt savu OAP/NKI attiecību līdz 0,33 %.

16. Padome apstiprina ES gatavību aktīvi sniegt ieguldījumu tādas starptautiskās attīstības sadarbības un humānās palīdzības sistēmas veidošanā, kas ir pilnībā sagatavota mūsdienu globālo izaicinājumu risināšanai. Šajā sakarā Padome aicina īstenot starptautiskas partnerības, kas efektīvi izmanto visus ilgtspējīgas attīstības finansējuma avotus, tostarp un ne tikai OAP, lai optimizētu resursu ietekmi un atbalstītu partnervalstu, tostarp vismazāk attīstīto valstu un nestabilu valstu, attīstības programmu. Padome uzsver, cik svarīga ir labāka un sistemātiskāka ietekmes mērīšana, kā arī iekļaujoša datu vākšana un pārredzama ziņošana par visiem oficiālajiem finansējuma avotiem, tostarp resursiem, kas mobilizēti no privātā sektora, izmantojot ESAO kreditoru ziņošanas sistēmu (jo īpaši OAP), kopējo oficiālo atbalstu ilgtspējīgai attīstībai (*TOSSD*) vai Starptautisko palīdzības pārredzamības iniciatīvu (*IATI*).

Eiropas Revīzijas palātas Īpašais ziņojums par tirdzniecības atbalstu

17. Padome atzinīgi vērtē Eiropas Revīzijas palātas Īpašo ziņojumu Nr. 17/2025 un atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir piekritusi Revīzijas palātas ieteikumiem. Padome kopumā piekrīt Komisijas atbildēm uz Revīzijas palātas ziņojumā iekļautajiem konstatējumiem un ieteikumiem.
18. Tirdzniecības atbalsts ir svarīga attīstības finansējuma daļa, un tas atbilst stratēģijai “*Global Gateway*”, tostarp ar investīcijām ekonomikas infrastruktūrā un ražošanas jaudas attīstībā. ES un tās dalībvalstis joprojām ir pasaulē lielākās tirdzniecības atbalsta sniedzējas, 2022. gadā kopā nodrošinot aptuveni 22,2 miljardus EUR, proti, 36 % no visa tirdzniecības atbalsta, kas saņemts no divpusējiem un daudzpusējiem avotiem.
19. Padome apstiprina, ka ES arī turpmāk būs apņēmības pilna atbalstīt partnervalstis ar tirdzniecību saistītu šķēršļu novēršanā, stiprināt to tirdzniecības spējas un spējas vest sarunas par starptautiskās tirdzniecības noteikumiem un tos piemērot, atbalstīt reģionālās integrācijas procesus, kā arī tādas infrastruktūras veidošanu, kas tām vajadzīga, lai integrētos dstarptautiskajā tirdzniecības sistēmā. Padome arī atkārtoti *pauž apņemšanos atbalstīt tirdzniecībai un investīcijām labvēlīgu vidi, lai veicinātu savstarpēji izdevīgas partnerības un ilgtspējīgu attīstību*, atzīmējot, ka ir vajadzīgi mērķtiecīgāki centieni attiecībā uz vismazāk attīstītajām valstīm (VAV).